

Aan: de gemeenteraad

Kenmerk :
Contactpersoon : E. Kerstens
Doorkiesnummer : (076) 5024274
Uw brief van : –
Onderwerp : Uitwerking HHM maatregelen Wmo, Jeugdzorg en Sociaal Domein breed Etten-Leur, 6 oktober 2026

Beste gemeenteraad,

Inleiding

In 2025 voerde Bureau HHM in onze opdracht een onderzoek uit naar de kostenbeheersing binnen de Jeugdzorg en de Wmo. Uit dit onderzoek bleek dat Etten-Leur het sociaal domein doelmatig organiseert en daarbij kwalitatief goede ondersteuning biedt aan inwoners. Deze positieve beoordeling vormt een stevige basis voor de toekomst. Tegelijkertijd zien we ontwikkelingen zoals vergrijzing, een toenemende zorgvraag en onzekerheden rondom Rijksmiddelen. Daarom hebben wij de aanbevelingen uit het onderzoek actief en voortvarend opgepakt om ook op langere termijn een toekomstbestendig en financieel gezond sociaal domein te behouden.

In september 2025 stemde uw raad in met de verdere uitwerking van de maatregelen uit de eindrapportage van Bureau HHM. Deze maatregelen zijn opgenomen in bijlage 1 behorende bij het raadsvoorstel *'Reflectie en voorstellen college op maatregelen HHM-rapportage'* van 8 september 2025. In onze brief van 29 april 2026 hebben wij aangegeven uw raad in september 2026 te informeren over de voortgang, zodra een samenhangend beeld beschikbaar zou zijn van de verschillende ontwikkelingen binnen het sociaal domein, waaronder het doorontwikkelplan Jeugdzorg. Ook de start van een nieuwe raadsperiode biedt een passend moment om uw raad mee te nemen in de stand van zaken en de behaalde resultaten.

De afgelopen periode hebben wij, ondanks de dynamiek en omvang van de opgaven binnen het sociaal domein, belangrijke stappen gezet in de uitvoering van de maatregelen. Veel acties zijn inmiddels in gang gezet en op diverse onderdelen zijn al concrete resultaten zichtbaar. In deze brief informeren wij u over de voortgang van de maatregelen binnen de Wmo, Jeugdzorg en de sociaal domein brede opgaven binnen het sociaal domein.

Voor alle informatie over Gemeente Etten-Leur gaat u naar www.etten-leur.nl of bel ons op nummer 14 076. U bent, op afspraak, welkom bij Gemeente Etten-Leur in het stadskantoor.

Maatregelen Wmo

Direct na de vaststelling van het HHM onderzoek voerden we drie maatregelen in bij de voorziening Huishoudelijke Ondersteuning (HO), namelijk HO-light, het vergroten van het gebruik van het waspunt en het inzetten op reablement. De resultaten van deze maatregelen verantwoorden we via de gebruikelijke P&C documenten, voor het eerst bij de jaarrekening 2026.

In de eerste helft van 2026 maakten we een start met de maatregel om collectieve voorzieningen te ontwikkelen in plaats van individuele verstrekkingen. Samen met drie zorgaanbieders gaan we daartoe begin 2027 experimenten aan. We leggen hierbij de verbinding met de maatregel om samen met welzijnspartijen algemene voorzieningen in de sociale basis te ontwikkelen. Ook gaan we scherper sturen op resultaten bij onze aanbieders. We bouwen daartoe een monitor die ook medio 2027 operationeel zal zijn.

Twee maatregelen bevinden zich in de onderzoeksfase, namelijk de vergelijking van onze werkwijze op basis van het gedachtegoed van positieve gezondheid met het HHM normenkader en het zelf bieden van lichte ondersteuning door onze Wmo-consulenten. Beide onderzoeken ronden we af in het eerste kwartaal 2027. Op basis van de resultaten besluiten we of we deze maatregelen wel of niet gaan invoeren.

Maatregelen Jeugdzorg

In januari 2026 is de pilot van individuele naar groepsarrangementen in zorgprofiel 5 gestart, begonnen met 1 groep. Gezien het succes starten we in september 2026 met een tweede groep. Met de vaststelling door uw gemeenteraad van de nieuwe verordening op de Jeugdzorg en de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdzorg, zijn de maatregelen inzake het éénduidig toepassen van het protocol gebruikelijke zorg en het normenkader voor de toegang tot niet vrij-toegankelijke jeugdzorg afgerond.

De wens om te werken met een vaste jeugdprofessional per gezin nemen we mee in de implementatie van de nieuwe profielen van de jeugdprofessionals per 2027. Bij de implementatie bekijken we hoe we dit zo goed mogelijk kunnen borgen en waar nodig verbeteren. We evalueren dit medio 2027.

Zoals opgenomen in het ontwikkelplan Jeugd zetten we het project 'normaliseren' voort in 2027. In 2026 ontwikkelen we nog een praatplaat voor ouders en jongeren en een campagne om het gedachtegoed van normaliseren te verspreiden.

Ook de verbinding van Jeugdzorg met het onderwijs maakt deel uit van het ontwikkelplan jeugd. Lopende initiatieven, zoals De Verbinding en de Trampolinegroep, zetten we voort. In de brief van 22 september 2026 informeerden wij uw raad al over de pilot van de ambulant professional in het onderwijs.

Tot slot realiseerden we in de regio twee kleinschalige woonvoorzieningen voor jongeren om gesloten plaatsingen in Jeugdzorg plus af te bouwen. Eén van deze voorzieningen bevindt zich in Etten-Leur. De komende maanden concretiseren we binnen de regio wat er verder nog nodig is.

Maatregelen Sociaal Domein breed

Met ingang van september '26 startte een data analist om het datagericht werken binnen het sociaal domein te versterken. Voor 5 afgebakende beleidsdocumenten op het gebied van Jeugdzorg en Wmo stelden we inmiddels de indicatoren op en verzamelden we data. Op basis van opgedane ervaringen ontwikkelen we het datagericht werken in 2027 verder door.

De beschikbare data gaan we ook gebruiken om keuzes te maken voor activiteiten in de sociale basis én om de sociale basis en de fysieke omgeving af te stemmen op de behoeften, kenmerken en ontwikkelingen in een gebied.

Naast bovengenoemde maatregelen, die we lokaal oppakken, zijn er nog maatregelen, waar we in breder verband dan wel regionaal mee aan de slag gaan.

Dat geldt voor het versterken van onze inkoopprocessen en het contractmanagement om scherper te sturen op concrete doelen en prestaties/realisatie van doelen van onze gecontracteerde aanbieders. We pakken dit gemeentebreed op; een projectleider is hiermee inmiddels vanaf maart 2026 gestart.

Wat betreft inkoopmodellen onderzoeken we in de regio welk inkoopmodel het best past bij de opgaven en voorzieningen Wmo en Jeugdzorg. Het aanpassen van inkoopmodellen is overigens alleen mogelijk bij nieuwe aanbestedingen.

Omdat er al een stevig fundament ligt binnen het sociaal domein temporiseren en beperken we de ontwikkeling van de 'Stevige Lokale Teams' tot een verbeter- en innovatie agenda. We stellen deze vast in het vierde kwartaal 2026.

Personele en financiële consequenties

Voor de uitwerking van de maatregelen leggen we eveneens verbinding met de werkzaamheden voortvloeiende uit het College Uitvoerings Plan (CUP). Tezamen met het CUP krijgen we een totaalbeeld van de werkzaamheden.

De financiële effecten van de maatregelen verschillen per maatregel en per fase van uitwerking. Voor de maatregelen die we al in 2025 implementeerden, geldt dat deze al zijn verwerkt in de begroting en/of meerjarenraming. Bij de jaarrekening 2026 leggen we hierover verantwoording af. Voor de overige maatregelen zijn de financiële effecten nog afhankelijk van nadere uitwerking, monitoring en besluitvorming. De financiële effecten van deze maatregelen maken we inzichtelijk via de reguliere P&C-documenten..

Vervolg en informatievoorziening aan de raad

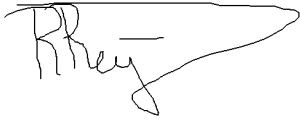
Wij vertrouwen erop u met deze raadsinformatiebrief voldoende te hebben geïnformeerd over de realisatie en voortgang van de uitwerking van de maatregelen.

Wij blijven uw raad informeren over de voortgang van de uitwerking van de verschillende maatregelen. Zo mogelijk doen we dit tijdens de bijeenkomsten met de fractiespecialisten sociaal domein.

Gezien het aantal maatregelen en de verschillen in aard, scope en tempo van uitwerking, kiezen wij ervoor om niet afzonderlijk te rapporteren over de stand van zaken. Dit doen wij via gerichte raadsinformatiebrieven of, waar passend, via reguliere P&C-momenten.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Elly Kerstens via Elly.Kerstens@etten-leur.nl of 076-5024274.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R. Reijngoudt', with a horizontal line above it.

N.J. (René) Reijngoudt
Gemeentesecretaris

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.P.M.A. Schouw', with a horizontal line above it.

A.P.M.A. (Jean-Pierre) Schouw
Loco- burgemeester